

Hrant Dink cinayetine ilişkin ayrılan davanın gerekçeli kararı açıklandı

Agos Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant Dink'in öldürülmesine ilişkin davada birtakım suçlar yönünden zaman aşımının dolma ihtimali nedeniyle dosyası ayrılan Erhan Tuncel, Yasin Hayal ve Ogün Samast'ın da aralarında bulunduğu 9 sanığın yargılanmasında, 7 sanığa mahkumiyet, 2 sanığa da beraat hükmü kurulmasına yönelik davada gerekçeli karar açıklandı.

Yayınlanma: 18:10 - 07 Ağustos 2019

Aa

İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi, 17 Temmuz'da, Erhan Tuncel, Yasin Hayal ve Ogün Samast'ın da aralarında bulunduğu 7 sanığa çeşitli oranlarda hapis cezası, 2 sanığa ise beraat kararı verdiği hükümle ilgili gerekçeli kararını hazırlayarak taraflara tebliğ etti.

İlginizi Çekebilir Dink davasının firari sanığı yakalandı

Gerekçeli kararda, Dink'in öldürülmesi eylemi, iddialar, yasayla kapatılan özel yetkili İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 21 Ekim 2008 tarihli iddianamesi, suçlamalar, yasayla kapatılan İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesinde dava açılması, yargılama süreci ve 27 Haziran 2019'da savcılıkça verilen mütalaa özetlendi. Mağdur ve müdahil beyanlarıyla 9 sanığın savunmasına yer verilen gerekçeli kararda, tanık anlatımları, Yargıtay 9. Ceza Dairesince verilen 13 Mayıs 2013 tarihli ilam ve deliller de yer buldu.

“BÜTÜNLÜK BOZULMASIN DIYE TEFRİK EDİLDİ”

Mahkemenin 17 Ocak 2012 tarihli kararının Yargıtay 9. Ceza Dairesince verilen 13 Mayıs 2013 tarihli ilamla kısmen bozulduğu, bozma kararı sonrası haklarında yeniden değerlendirme yapılması gereken kişilerin, sanıklar

Erhan Tuncel, Yasin Hayal, Zeynel Abidin Yavuz, Ersin Yolcu, Ahmet İskender, Tuncay Uzundal, Salih Hacısalihoğlu ve Osman Hayal olduğu belirtilen gerekçeli kararda, yapılan incelemeler sonucu bu sanıkların yargılama konusu suçlamalara ilişkin detaylar aktarıldı. Kararda, yaşı küçük olduğu için çocuk ağır ceza mahkemesinde yargılanan ve cinayet failliğinden aldığı hüküm sonrası yargıtayca bozulan suçlar yönünden yargılaması devam eden Oğün Samast'ın dosyasının da mahkemedeki dosyayla birleştirildiği hatırlatıldı.

İddianamelerin bütünlüğünün bozulmaması, usul ekonomisi ve açılan davaların tekamül etmesi sebebiyle, 9 sanıkla ilgili dosyanın ana dosyadan ayrılarak yeni bir numarayla kaydedilip yargılamanın devam ettiği belirtilen kararda, yargılama sonucunda da hüküm verildiği ifade edildi.

BİRLEŞEN İDDİANAME KAPSAMLARI

Mahkemenin ana davayla birleşen dosyaların iddianamelerinin hangi sanıkları ve hangi suçlamaları kapsadığının özetlendiği gerekçeli kararda, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının dava dosyasına katıldığı ve birleşen iddianamelerinin halihazırda bu esas üzerinden devam eden yargılama konuları olarak kaldığı bildirildi.

Daha önce hazırlanan iddianamelerden ve birleşen dosyadaki kapsamlarından bahsedilen gerekçeli kararda, 2015/3997 numaralı iddianamenin, “Hrant Dink'in öldürülmesinde emniyet mensupları olan kamu görevlilerinin ihmali bulunduğu, sanıkların, cinayetin silahlı terör örgütünün amaçlarını gerçekleştirme adına işlenmesine izin verip araç suç olarak kullandıkları” iddialarını, 2017/2244 numaralı iddianamenin ise, “jandarma mensupları olan kamu görevlilerinin cinayette ihmali bulunduğu, sanıkların, FETÖ'nün şiddet içeren bir başlangıç eylemi olan Dink cinayetine, silahlı terör örgütünün amaçlarını gerçekleştirme adına izin verdikleri, cinayeti araç suç olarak kullandıkları” iddialarını kapsadığı dile getirildi.

“CİNAYETTE FETÖ BAĞI OLUP OLMADIĞI NİHAİ HÜKÜMLE DEĞERLENDİRİLECEK”

Gerekçeli kararda, dosyası ayrılan sanıklarla ilgili hazırlanan iddianameden de şu şekilde bahsedildi:

“Tefrike konu 2019/128 numaralı iddianamede, FETÖ ile irtibatlı olabilecek bir suçlama ya da anlatımın bulunmadığı görüldüğü gibi bu bağlamda sanıkları ilgilendiren ve daha sonra tanzim edilerek yargılamasına başlanmış ikinci bir iddianame de bulunmamaktadır. İddianamede, sanıklar Erhan Tuncel ve Yasin Hayal'in yöneticileri, diğer sanıkların üyeleri oldukları silahlı terör örgütü anlatımı ve isnadı bulunmaktadır. Bu anlatım ve isnada ilişkin mahkemece daha evvel bu hususta esastan verilen hüküm, Yargıtay 9. Ceza Dairesince verilen 13 Mayıs 2013 tarihli kararla bozmaya konu edilmiş olup bozma sonrası mahkemece yapılan değerlendirmede bozma ilamına uyulmuştur. Yargıtay ilamında sanık Yasin Hayal'in yöneticisi olduğu, bir kısım diğer sanıkların örgüt üyesi olduğu, TCK'nın 220. maddesi kapsamında silahlı suç örgütünün varlığı saptamasında bulunulmuştur. Açıklanan bu hususlar, tarifini CMK 225/2 fıkrası hükmünde bulan, yargılama konusu vakayla sınırlı olarak yargılama yapılması gerekliliği, tefrik ara kararında belirtilen gerekçeler de bir arada değerlendirilerek tefrik kararı verilmesi zarureti ortaya çıkmıştır.

2016/32 esas sayılı dosyası kapsamında Hrant Dink'in öldürülmesine ilişkin FETÖ'nün illiyet bağının bulunup bulunmadığı, irtibat varsa düzeyi ve kapsamının derecesiyle iddianame sanıklarının bu bağlamdaki hukuki sorumluluklarının tayin ve tespiti, belirtilen dosyada nihai olarak verilecek hükümlerle birlikte değerlendirilecektir.

Bu sebeplerle tefrike konu edinilen bu dava dosyası kapsamında FETÖ ile ilgili hususlar, devam eden 2016/32 esas sayılı ana dava dosyası özelinde yargılama ve değerlendirmeye konu edilmek üzere inceleme dışı bırakılmıştır.”

Suç örgütü üzerine genel değerlendirmenin yapıldığı gerekçeli kararda, 24 Ekim 2004’de Trabzon McDonalds’a yönelik bombalı saldırı, 19 Ocak 2007’de Hrant Dink’in öldürülmesi ve 24 Ocak 2007’de mağdur Orhan Pamuk’un tehdit edilmesi eylemleri nezdinde konuya yaklaşıldığı ve yargılama sürecindeki beyanlarla delillerin bir arada değerlendirildiği vurgulandı.

YASİN HAYAL’İN SUÇA MEYİLLİ KRİMİNAL PROFİLİ

Türk Ceza Kanunu’nda terör ve suç örgütlerinin tanımlandığı, hangi suçların bu kapsamlarda değerlendirilmesi gerektiğinin açıklandığına işaret edilen kararda, şu değerlendirme yapıldı:

“Sanıklar Yasin Hayal ve Erhan Tuncel, Trabzon’da faaliyette bulunan Alperen Ocakları’nda 2002 yılında tanışmışlar ve sohbetlerine, [ABD](#)’nin [dünya](#) üzerinde işgal ettiği ülkelerden, Çeçenistan’daki Müslümanlara yapılan haksız savaş ve saldırıları konu etmişlerdir. Sanık Hayal’in, ideolojisinin yönlendirmesiyle Çeçenistan’a gitmek için 2004 yılında [Azerbaycan](#)’a gittiği ancak geçemeyince tekrar yurda döndüğü, akabinde McDonald’s’ı bombalama eylemine sebebiyet verdiği anlaşılmıştır.

Hayal’in, Dink cinayeti ve McDonalds’a yönelik bombalı saldırı olaylarında temel olarak oynadığı işleve, sosyal geçmişi, savunmalarına ve hakkındaki diğer sanıkların beyanlarına bakıldığında, kendine göre ideolojisi gereği hedef gördüğü, özellikle de gayrimüslim vatandaşların ya da çevrelerin varlığına, uğraşlarına zarar vermeyi bir hedef olarak belirleyip Türk ve İslam kavramlarının bu şekilde korunabileceğini savunan bir profile sahip olduğu düşünülebilir. Örneğin, sanık Hayal kendi savunmalarında, askerden izinli olarak geldiği dönemde sanık Erhan Tuncel ile yaptığı sohbet sırasında Trabzon’da misyonerlik faaliyetlerinin arttığını söylemesi karşısında bu sohbetten etkilenerek Santa Maria kilisesine yalnız başına giderek boynunda haç olan birini sopa ile dövdüğünü belirtmiştir. Trabzon Emniyet Müdürlüğü’nün 7 Aralık 2007 tarihli yazısı içeriğiyle kısmen de olsa vakanın doğru olabileceğinin düşünülmesi mümkündür. Bunun yanında, sanık Yasin Hayal’in 16 Ağustos 2014 tarihinde dönemin başbakanının içerisinde bulunduğu uçağın Trabzon Havalimanına iniş yapmasından sonra bombanın patlatılacağı ile ilgili olarak 155 hattını aradığı ve buna ilişkin yargılamada gerekçesini güvenlik görevlilerinin hassasiyetlerini denemek olarak savunduğu asılsız ihbarı da söz konusudur. Anlatılan bu hususlar bile sanık Hayal’in kriminal profilini, kamu düzenini kendine göre haklı gördüğü ve mantık dışı birtakım nedenlerle tedirgin etme konusundaki örgütsel mahiyeti bulunan düşünce yapısını ortaya koymasından önemlidir.”

“HAYAL’İN BELİRLEDİĞİ HEDEFE HİZMET EDEN DAVRANIŞLAR”

McDonalds’a yönelik bombalı saldırı ve Hrant Dink cinayeti vakaları özelinde mahkemece, olgusal gerçeklik çerçevesinde değerlendirme yapıldığı vurgulanan kararda, “Yasin Hayal’in siyasi saiklerle suç işlemek için oluşturduğu teşekkülün zaman içerisinde diğer sanıkların da katılımıyla belirsiz tür ve sayıda suçları işlemek üzere, süreklilik gösteren, hiyerarşik düzen içerisinde çalışan ve iş bölümüne dayalı örgütsel bir yapıya dönüştüğü anlaşılmıştır.” denildi.

Sanık Hayal'in diğer sanıklar üzerindeki otoritesi ve diğer sanıkların yapılan iş bölümüne göre hareket etmelerinin ilgili yasada belirtilen, 'örgütün hiyerarşik yapısına dahil olma' kavramıyla ilintili olduğu aktarılan kararda, "Diğer sanıkların genel olarak, Hayal'in suça meyilli profili ve bu şekilde etrafa korku salmasıyla bağlantılı olarak korku ya da benzeri dürtülerle hareket ettiklerini açıklamalarının kendi başına soyut olduğu, davranışlarının Hayal'in belirlediği hedefin gerçekleştirilmesi adına tesadüfi olamayacak şekilde aynı amaca hizmet ettiği, bu kanaatin aksini gösterir ve itibar edilir destekli bir savunma yapmadıkları değerlendirilmiştir." görüşüne yer verildi.

Sanık Yasin Hayal'in, maktul Dink'in öldürülmesinden hemen sonra yakalanıp savcılığa getirildiği sırada alenen işlediği tehdit suçuna göre, benzer nitelikteki suçları işlemeye devam etme yönünde kararlılık gösterdiğinin anlaşıldığı kaydedilen kararda, "2004 yılından, tehdit vakasının suç tarihi olan 24 Ocak 2007 tarihine kadar TCK 220/1-2. cümlede gösterilen, örgütteki üye sayısını şeklen sağladığı gibi sahip olduğu üye sayısı ve araç gereç (silah unsuru da içerme) bakımından da amaç suçları işlemeye elverişli olduğunun, belirtilen olaylar bazında kabulü gerekmiştir." ifadesi yer buldu.

"HAYAL, ÖRGÜTSEL İŞLEYİŞTE KİLİT ROL ÜSTLENDİ"

Gerekçeli kararda, örgüt yöneticilerinin genel olarak örgütün amaçları doğrultusunda örgütü idare etmeyi, emir ve direktif vermeyi, örgüt içinde inisiyatif ve karar verme gücüne sahip olması gerektiği anlatılan kararda, "Sadece bir olay bazında gerekli koordinasyonun sağlanarak suçun işlenmesinin temin edilmesi, örgüt yöneticisi olmak anlamına gelmeyecektir. Örgüt mensuplarına iş bölümü yaparak görev tevdi eden konumu ve pozisyonu, olaylarda ayrıca inisiyatif alan profiline bakıldığında sanık Yasin Hayal'in, kendisine göre Türk ve İslam kavramlarının bekası için hedef gördüğü kişilere ya da kişilerin üstlendikleri görevlere gündemde yer alacak şekil ve boyutta maddeten ve manevi olarak zarar vermeyi amaçlayan ve varlığı bilindiği kadarıyla 2004 yılından 24 Ocak 2007 tarihine kadar faal olan oluşumu teşekkül ettirdiği, örgütsel işleyişte ve örgütün somut dünyaya yansıyan eylemlerinde kilit rol üstlendiği, kısaca sevk ve idare görevi ifa ederek anılan örgütün yöneticiliğini yaptığı kabul ve kanaatine ulaşılmıştır." denildi.

Yasin Hayal'in dosyanın bütününe yansıyan savunmalarına göre, belirtilen durumun tevil yollu ikrarı mahiyetinde olduğunun kabul edilebileceği ve Hayal'in üzerine atılı "silahlı terör örgütüne üyelik" suçundan beraat kararı verilmişse de varlığı mahkemece kabul edilen TCK 220/1 anlamındaki örgütün yöneticisi olduğunun kabul edildiği belirtilen kararda, şunlar kaydedildi:

"Suçla korunan kamu düzeni, suçla korunan hukuki yarar, sanığın örgütü sevk ve idaresindeki etkinliği, yöneticisi olduğu örgütün amaçları doğrultusunda gerçekleştirilen eylemlerin niteliği, örgütün varlığının kamu düzeninde oluşturduğu tehlike, somut dünyaya yansıyan eylemlerin kapsamı, kastının yoğunluğu, örgüt içerisindeki konum ve faaliyetlerinin ağırlığı, 'somut dosya için suç örgütünün (terör) varlığı tartışması' başlıklı bölümde anlatılan hususlardaki bölüm de dikkate alınarak TCK 220/1-3 fıkrası uyarınca 'silahlı suç örgütünün kurulması/yönetilmesi' suçundan, teşdiden üst haddeden cezalandırılması yoluna gidilmiştir." ifadesi kullanıldı.

Kararda, sanık Hayal hakkında etkin pişmanlık hükümlerinin uygulama alanı bulunmadığı sonucuna ulaşıldığı da belirtilerek, sanığın duruşma düzenini bozan ve yargılama kapsamına yansıyan davranışları gözetilerek takdiri indirim sebepleri tatbik edilmediği aktarıldı.

TUNCEL'E VERİLEN 99 YILIN GEREKÇESİ

Sanıklardan Erhan Tuncel'in, "tasarlayarak ve bomba kullanarak kasten öldürmeye teşebbüs, mala zarar vermek, silahlı suç örgütüne üye olmak ve kasten öldürmeye yardım" suçlarından toplam 99 yıl 6 ay hapisle cezalandırılmasının gerekçesi de, tek tek eylemler yönünden anlatıldı.

Gerekçeli kararda, mahkumiyet hükümleri ve genel olarak 'örgüt üyeliği' suçuyla ilgili yapılan izahatın birlikte değerlendirilmesi sonucu sanık Erhan Tuncel'in, örgüt lideri sanık Yasin Hayal'in oluşturduğu suç örgütüne dahil olarak örgüt menfaatine faaliyetlerde bulunduğu ifade edildi.

Hükümlerde, sanığın suç yolunda maddi ve manevi olarak suç teşkil eden davranışlarda bulunduğu sonucuna ulaşıldığına vurgu yapılan kararda, "Sanık Erhan Tuncel'in suç teşkil ettiği belirtilen davranışları ile hakkında verilen kesinleşen hüküm bir arada değerlendirildiğinde, bir bütün halinde davranışlarının örgütün varlığı bilinç ve iradesi ile hiyerarşik yapılanmasına dahil olduğunu gösterir ölçüde çeşitlilik, yoğunluk ve süreklilik unsurlarını içerdiği değerlendirilmiştir. Etkin pişmanlık hükümlerinin uygulama alanı bulmadığı sonucuna ulaşılmış, pişmanlık içermeyen savunması gözetilerek takdiri indirim de tatbik edilmemiştir." denildi.

SAMAST, DİNK'E YÖNELİK EYLEMİ ÖRGÜTSEL BAĞLILIKLA YAPTI

Gerekçeli kararda, sanıklardan Ogün Samast'ın da örgüt lideri sanık Yasin Hayal'in oluşturduğu suç örgütüne dahil olarak örgüt menfaatine faaliyetlerde bulunduğu belirtilerek, Samast'ın suçun işlenmesine yönelik maddi ve manevi katkıda bulunduğu, kendisine verilen Dink'i öldürme biçimindeki eyleme örgütsel bağlılıkla örgüt lideri ve diğer örgüt üyeleriyle birlikte hazırlandığı ve eylemi de bu şekilde icra ettiği sonucuna ulaşıldığı bildirildi.

Sanığın savunmalarının, eylemleri ikrar mahiyetinde olduğu, iradesinin cezai sorumluluğu ortadan kaldıracak ya da azaltacak şekilde etkilendiği biçimindeki anlatımlarının da herhangi bir geçerliliği bulunmadığı sonucuna ulaşılmaması gerektiği aktarılan gerekçeli kararda, "Samast'ın bir bütün halinde davranışlarının örgütün varlığı bilinç ve iradesiyle hiyerarşik yapılanmasına dahil olduğunu gösterir ölçüde çeşitlilik, yoğunluk ve süreklilik unsurlarını içerdiği değerlendirilmiştir. Örgüt faaliyetlerine yönelik katkılarının boyutu, örgüt içerisindeki konumu gözetilerek üst haddeden cezalandırılması gerekmiştir." değerlendirmesinde bulunuldu.

Mahkemenin gerekçeli kararında, haklarında mahkumiyet kararı verilen diğer 4 sanık ile beraat kararı verilen iki sanıkla ilgili de gerekçeler sıralandı.

KARAR

İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi, 17 Temmuz'da açıkladığı kararda, sanıklardan Erhan Tuncel'e 99 yıl 6 ay, Yasin Hayal'e 7 yıl 6 ay, Ogün Samast'a 2 yıl 6 ay, Zeynel Abidin Yavuz'a 14 yıl, Tuncay Uzundal'a 16 yıl 10 ay, Ahmet İskender ve Ersin Yolcu'ya 1 yıl 10 ay hapis cezası vermişti.

Mahkeme heyeti sanıklar Salih Hacısalihoğlu ve Osman Hayal'in ise beraatine hükmetmişti. Hakkında yakalama kararı çıkartılan firari sanık Tuncay Uzundal ise 27 Temmuz'da İzmir'de yakalanarak cezaevine gönderilmişti. **AA**

Günün Trend Videosu

ABD Azerbaycan bomba bombalı saldırı Cinayet Çocuk dava Emniyet FETÖ Hrant Dink mahkeme saldırı Terör terör örgütü
Yargıtay

Loading...